

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB MESTA SEREĎ NA ROKY 2024 – 2028

**Schválený uznesením Mestského zastupiteľstva v Sereďi
č. 351/2023 zo dňa 16.11.2023**

Primátor mesta: Ing. Ondrej Kurbel

Mesto Sereď

Námestie republiky 1176/10, 926 01 Sereď

Tel. číslo: 031 789 23 92, 031 789 24 70

Mail:

mu@sered.sk

primator@sered.sk

Obsah

ÚVOD.....	4
1 ANALÝZA DEMOGRAFICKÝCH ÚDAJOV.....	8
2 ANALÝZA POSKYTOVANÝCH SOCIÁLNYCH SLUŽIEB.....	11
2.1 Verejní poskytovatelia sociálnych služieb.....	12
2.2 Neverejní poskytovatelia sociálnych služieb	15
2.3 Financovanie sociálnych služieb.....	18
3 ANALÝZA POŽIADAVIEK PRIJÍMATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB	21
4 SWOT ANALÝZA	26
4.1 Vyhodnotenie SWOT analýzy	28
5 CIELE A PRIORITY ROZVOJA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB.....	28
5.1 Ciele, priority, časový plán a spôsoby vyhodnocovania plnenia Komunitného	30
plánu sociálnych služieb	30
5.2 Spôsob vyhodnocovania plnenia a podmienky a spôsob zmeny Komunitného plánu	
sociálnych služieb	32
ZÁVER.....	32

ÚVOD

Sociálne služby sú súčasťou verejných politík, v ktorých sa jednoznačne presadzuje ľudsko-právny rozmer a orientácia na potreby a preferencie ich prijímateľov. Sú určené pre ľudí v nepriaznivej sociálnej situácii, odkázaných na pomoc a podporu inej osoby, či pre jednotlivcov alebo skupiny, ktorí sa náhle ocitli v krízovej životnej situácii a potrebujú pomoc. Ich príprava, prijatie no najmä následná realizácia si vyžaduje dosiahnutie zhody všetkých zainteresovaných strán.

Komunitné plánovanie sociálnych služieb je jednou zo základných metód riadenia rozvojových projektov, ktorá umožňuje plánovať sociálne služby tak, aby zodpovedali miestnym špecifikám a potrebám jednotlivých členov danej miestnej komunity. Okrem potrieb obyvateľov je však dôležité zväžiť aj potreby a možnosti poskytovateľov služieb a možnosti tých, ktorí poskytujú zdroje na napĺňovanie potrieb komunity. Jedná sa o otvorený proces zisťovania potrieb, zdrojov a hľadania optimálnych riešení za aktívnej spolupráce a trvalých partnerstiev 3 zúčastnených strán:

- objednávateľ služieb – je zodpovedný za zaistenie sociálnych služieb v danej lokalite – mesto Sereď,
- poskytovateľ služieb – subjekt poskytujúci sociálne služby,
- prijímateľ služieb – osoba, ktorá využíva sociálne služby, pretože sa ocitla v nepriaznivej sociálnej situácii.

O komunitnom plánovaní sociálnych služieb hovoríme preto, lebo základným definičným znakom je, že sú poskytované členom danej komunity – obyvateľom mesta Sereď. Druhým základným znakom je, že sú poskytované v komunite – na území mesta Sereď.

Komunitný plán sociálnych služieb mesta Sereď na roky 2024 – 2028 (ďalej len „*Komunitný plán sociálnych služieb*“) je koncepčný dokument, ktorý analyzuje stav poskytovaných sociálnych služieb na území mesta Sereď, hodnotí potreby a požiadavky obyvateľov mesta Sereď a navrhuje budúci rozvoj v oblasti sociálnych služieb na obdobie 2024 - 2028 prostredníctvom cieľov a priorít.

Cieľom komunitného plánovania sociálnych služieb je:

- a) posilňovať sociálnu súdržnosť všetkých obyvateľov mesta,
- b) predísť sociálnemu vylúčeniu a sociálnej izolácii ohrozených jednotlivcov a skupín,
- c) opäť vtiahnuť do života komunity tých, ktorí stoja na jej okraji (v niektorých prípadoch predstavujú pre obyvateľov hrozbu alebo vyvolávajú strach a neistotu).

Komunitný plán, okrem toho, že je spracovaný v súlade s platnou legislatívou v sociálnej oblasti, rešpektuje *Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2021 – 2030*, ktoré pripravilo a zverejnilo Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR v roku 2021. Reflektuje tiež na reformy, ktoré sú súčasťou národného Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky, ktorý Rady EP schválila 6. júla 2021.

Komunitný plán sa vypracúva s ohľadom na miestne špecifiká a potreby fyzických osôb, ktoré na území mesta žijú.

Cieľom a účelom *Národných priorít rozvoja sociálnych služieb na roky 2021 – 2030* je cyklicky pozitívne ovplyvňovať rozvoj sociálnych služieb v Slovenskej republike, a to cestou definovania politiky smerovania sociálnych služieb na národnej úrovni a následne formulovania základných priorít tohto rozvoja a predpokladov na dosiahnutie týchto priorít. Predpoklady na dosiahnutie rozvoja sociálnych služieb na roky 2021 – 2030 sú:

- vytvorenie strategického rámca sociálnych služieb do roku 2030 v Slovenskej republike,
- zabezpečenie finančnej a personálnej udržateľnosti rozvoja sociálnych služieb,
- prepájanie sociálnych služieb s inými verejnými službami v rámci podpory sociálnej inklúzie zraniteľných jednotlivcov, rodín, skupín a komunít.

Národnými prioritami rozvoja sociálnych služieb na roky 2021 – 2030 sú:

NP1: *Prechod z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť a podporu s cieľom zabezpečenia dostupnosti rôznorodých sociálnych služieb komunitného charakteru v súlade s potrebami cieľových skupín sociálnych služieb.*

NP2: *Zavedenie systému integrovanej sociálno-zdravotnej starostlivosti.*

NP3: *Podpora prepájania sociálnych služieb a neformálnej (najmä rodinnej) starostlivosti ako súčasti systému starostlivosti o osoby odkázané na pomoc inej fyzickej osoby.*

NP4: *Podpora zvyšovania kvality sociálnych služieb.*

Plán obnovy a odolnosti je rozsiahly dokument založený na niekoľkých prioritách, ktoré sa zameriavajú na kľúčové problémy ekonomiky a najdôležitejšie spoločenské výzvy. Každá z nich sa skladá z tematických komponentov, ktorých je spolu osemnásť. Tieto v sebe zahŕňajú reformy a investície s presnou finančnou alokáciou ako aj časový harmonogram, do kedy majú byť splnené.

Komponent 13 je Dostupná a kvalitná dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť. Cieľom tohto komponentu je pripraviť Slovensko na rýchle starnutie obyvateľstva zabezpečením kvalitnej, dostupnej a komplexnej podpory ľudí s potrebou dlhodobej a paliatívnej starostlivosti. Poskytovaním takejto starostlivosti sa zvýši inklúzia osôb so zdravotným postihnutím do spoločnosti v súlade s ich právami obsiahnutými v Dohovore OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím ako aj miera ich sociálnej ochrany. Reformami a investíciami sa zvýši prepojenie a efektivita zdravotnej a sociálnej starostlivosti a ich odolnosť voči kritickým situáciám. Zároveň sa naštartuje proces digitalizácie verejnej správy v oblasti poskytovania integrovanej dlhodobej starostlivosti, vrátane digitalizácie rozhodovacích procesov.

Pre naplnenie tohto cieľa sú nevyhnutné nasledujúce reformy a investície:

Reforma 1: *Reforma integrácie a financovania dlhodobej sociálnej a zdravotnej starostlivosti.*

Cieľom reformy je vytvorenie strategického a legislatívneho rámca pre funkčné prepojenie zdravotnej a sociálnej starostlivosti. Nový systém osobného rozpočtu zefektívni a sprehľadní systém financovania dlhodobej starostlivosti. Osoby, ktoré budú hospitalizované v zriadení ústavnej starostlivosti, ktorého súčasťou je aj poskytovanie sociálnej starostlivosti (napr. dom ošetrovateľskej starostlivosti, hospic), budú môcť využiť osobný rozpočet na financovanie sociálnej starostlivosti aj v takomto zariadení. Nový systém financovania podporí vznik a rozvoj služieb v komunite a prispeje k riešeniu problému nedostatku personálu v sektore sociálnych služieb, najmä terénnych. Posilnené financovanie prostredníctvom poukazu zatraktívni pozíciu opatrovateľa v teréne.

Reforma 2: *Reforma posudkovej činnosti.*

Cieľom reformy je vytvoriť nový posudkový systém, ktorý bude jednotný a efektívny. V novom systéme budú vykonávať posudzovanie iba Úrady práce, sociálnych vecí a rodiny, podľa jednotnej metodiky vychádzajúcej z WHODAS, ktorá je postavená na princípoch Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím. Posudzovanie komplexne zhodnotí potreby človeka s potrebou dlhodobej starostlivosti. Posudkový systém bude prepojený s nástrojmi podpory vrátane služieb pracovnej rehabilitácie, včasnej intervencie,

osobnej asistencie a iných sociálnych služieb. Digitalizácia odbremeni lekárov aj posudzované osoby od administratívnej záťaže.

Reforma 3: *Reforma dohľadu nad sociálnou starostlivosťou a zabezpečením infraštruktúry pre jej implementáciu.*

Cieľom reformy je zjednotiť a posilniť systém dohľadu vytvorením nezávislého orgánu dohľadu. Budú definované nové podmienky kvality starostlivosti v zariadeniach aj v domácnostiach.

Splnenie týchto reforiem je naplánované na roky 2024 – 2026.

Súčasťou Komponentu 13 je aj **Investícia 1:** *Rozšírenie kapacít komunálnej sociálnej starostlivosti.*

Cieľom investície je navýšiť kapacity pobytových zariadení komunitného typu (napr. podporované bývanie). Umožní sa presun časti klientov z veľkokapacitných zariadení do menších zariadení komunitného typu. Zároveň bude časť nových kapacít určená pre nových prijímateľov. Nové ambulantné zariadenia (napr. denný stacionár, rehabilitačné stredisko) prispievajú k urýchleniu deinštitucionalizácie a zároveň znížia záťaž neformálnych opatrovateľov. Táto investícia umožní pokryť súčasný nepokrytý dopyt a pripraví systém na predpokladaný rast dopytu po zmene systému financovania. Investície podporia aj výstavbu nových nízkokapacitných zariadení sociálno-zdravotnej starostlivosti s komplexnými potrebami. Cieľom je vybudovať 1 400 nových miest v pobytových zariadeniach a nízkokapacitných sociálno-zdravotných zariadeniach a 2 580 nových kapacít v ambulantných službách.

Splnenie tohto cieľa sa očakáva do roku 2026.

Napĺňanie národných priorít rozvoja sociálnych služieb a postupné zavádzanie reforiem z Plánu obnovy a odolnosti do praxe bude mať veľký vplyv aj na poskytovanie sociálnych služieb v mestách a obciach, ako aj na sociálnu politiku mesta Sereď. Pri príprave Komunitného plánu sociálnych služieb sme tieto skutočnosti brali do úvahy.

Na príprave a spracovaní Komunitného plánu sociálnych služieb sa podieľal komunitný tím v nasledovnom zložení:

PhDr. Silvia Adamčíková – gestor, vedúca oddelenia sociálneho, bytového a rodiny MsÚ Sereď

Ing. Mária Mrnková – referentka na oddelení sociálnom, bytovom a rodiny MsÚ Sereď

Mgr. Ján Jankulár – poslanec MsZ v Sereďi, predseda Komisie sociálnej a kultúrnej pri MsZ v Sereďi, riaditeľ Centra pre deti a rodiny Sereď

Jozef Valábek - člen Komisie sociálnej a kultúrnej pri MsZ v Sereďi, vedúci DC pre seniorov v Sereďi

Vlasta Gašparíková - členka Komisie sociálnej a kultúrnej pri MsZ v Sereďi, hlavná sestra na MsPK v Sereďi

Mgr. Milada Floriánová - riaditeľka Domova dôchodcov a domova sociálnych služieb pre dospelých Sereď

Mgr. Pavol Ščasný - štatutárny zástupca Združenia STORM Sereď

Mgr. Katarína Pažítková – zástupkyňa riaditeľa - Trnavská arcidiecézna charita

V zmysle § 83 zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnych službách“) komunitný plán sociálnych služieb obsahuje najmä:

- a) analýzu poskytovaných sociálnych služieb podľa jednotlivých druhov sociálnych služieb, foriem sociálnych služieb a poskytovateľov sociálnych služieb v územnom obvode obce,

- b) analýzu požiadaviek prijímateľov sociálnych služieb a ďalších obyvateľov v územnom obvode obce na rozvoj sociálnych služieb podľa jednotlivých druhov sociálnych služieb, foriem sociálnych služieb a cieľových skupín v územnom obvode obce,
- c) analýzu demografických údajov a sociálnej situácie v územnom obvode obce,
- d) určenie cieľov a priorít rozvoja sociálnych služieb podľa jednotlivých druhov sociálnych služieb, foriem sociálnych služieb a cieľových skupín, vrátane kvantifikácie potrebnej kapacity týchto služieb, a ak ide o sociálnu službu v zariadení, potrebného počtu miest v jednotlivých druhoch zariadení v územnom obvode obce,
- e) časový plán realizácie komunitného plánu sociálnych služieb s určením kapacity jednotlivých druhov sociálnych služieb, foriem sociálnych služieb, a ak ide o sociálnu službu v zariadení, počtu miest v jednotlivých druhoch zariadení, v jednotlivých rokoch v členení na existujúcu kapacitu a kvantifikovanú potrebu navýšenia kapacity tak, aby boli vytvorené podmienky na zabezpečenie dostupnosti sociálnej služby pre obyvateľov obce, ktorí sú odkázaní na sociálnu službu, vrátane určenia finančných podmienok, personálnych podmienok, prevádzkových podmienok a organizačných podmienok, ktoré vytvára obec a zapojené subjekty na tvorbu a realizáciu komunitného plánu sociálnych služieb,
- f) spôsob každoročného vyhodnocovania plnenia komunitného plánu sociálnych služieb,
- g) podmienky a spôsob zmeny a aktualizácie komunitného plánu sociálnych služieb.

1 ANALÝZA DEMOGRAFICKÝCH ÚDAJOV

Mesto Sereď leží v juhozápadnej časti Slovenskej republiky v Podunajskej nížine, v centrálnej časti Trnavského samosprávneho kraja, v severnej časti okresu Galanta. Katastrálne územie mesta susedí na južnej strane s katastrálnymi územiami obcí Hoste, Veľká Mača a Dolná Streda, na východnej strane s katastrálnymi územiami obcí Šintava a Vinohrady nad Váhom, na severnej strane s katastrálnym územím obce Šúrovce a na západnej strane s katastrálnym územím obcí Križovany nad Dudváhom a Vlčkovce. Zastavené územie tvoria pôvodné zastavané územia mesta Sereď, mestských častí Dolný Čepieť, Stredný Čepieť a Horný Čepieť. Katastrálne územie mesta sa rozprestiera po oboch stranách rieky Váh, ktorá preteká mestom. Mesto leží v nadmorskej výške v rozmedzí od 124 m n.m. až po 130 m n.m. v rovine medzi Váhom a Dudváhom. Povrch celého katastrálneho územia je plochý a výškové rozdiely sú len minimálne. Mesto má výhodnú polohu v oblasti dopravy. Tesne okolo mesta vedie diaľnica spájajúca mesto s hlavným mestom Slovenskej republiky Bratislavou, ako aj blízku Nitrou a Trnavou. Mesto je ľahko prístupné železničnou dopravou, ktorá existuje už od roku 1846 (konská železnica). Výhodou je i blízkosť železničných uzlov Trnava, Leopoldov a Galanta. Najbližšie letiská sú v Bratislave (60 km) a v Piešťanoch (40 km).

Základnou úlohou mesta pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj svojho územia o potreby jeho obyvateľov. Základným riadiacim dokumentom, ktorý usmerňuje všetky plánované rozvojové aktivity mesta je Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Sereď na roky 2015 – 2024 (ďalej len „PHSR“).

PHSR je strednodobý strategický dokument, ktorý na základe analýzy hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta stanovuje jeho strategické ciele a priority rozvoja. Je prostriedkom na napĺňanie vízie ďalšieho smerovania rozvoja mesta. Strategickým zámerom Programu 6: Sociálne služby a zdravotníctvo je neustále rozvíjať širokú paletu sociálnych a zdravotných služieb poskytovaných v meste. Dbáť o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov mesta.

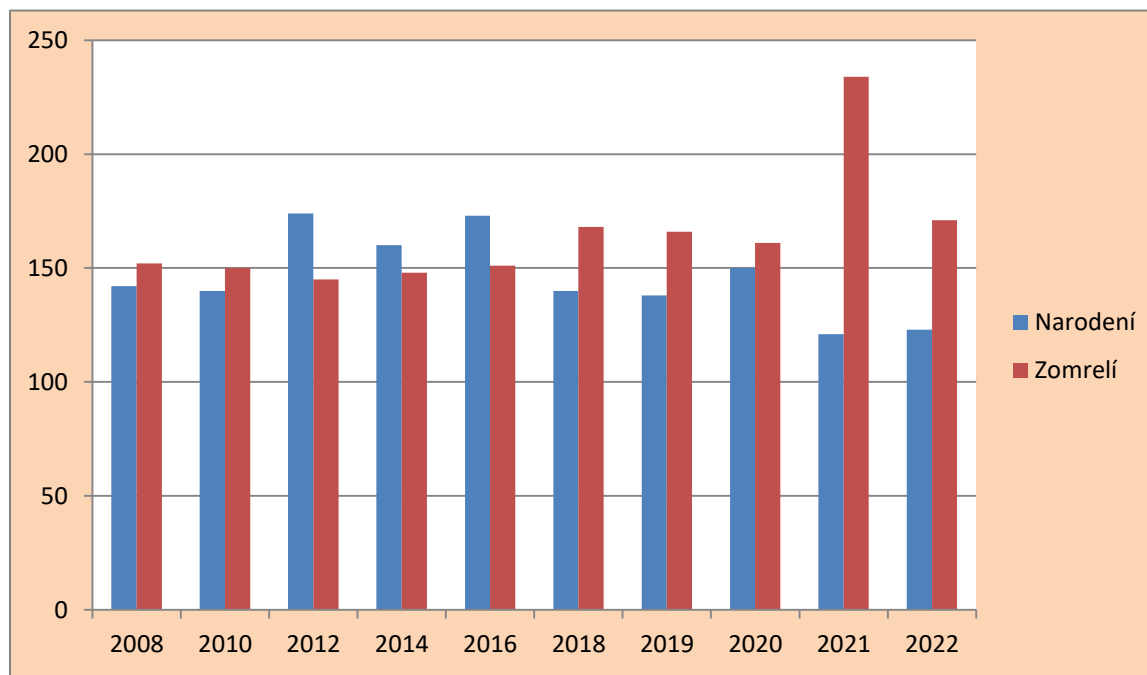
Základné sociálno-demografické údaje o obyvateľoch mesta Sereď

Tabuľka č. 1: Počet a štruktúra obyvateľov k 31.12.2022

Počet obyvateľov k 31.12.2022	15 320	
z toho počet mužov	7 426	
z toho počet žien	7 894	
Veková štruktúra obyvateľov	Muži	Ženy
predproduktívny vek – 0 – 14 rokov	1 081	993
produktívny vek – 15 – 64 rokov	5 188	5 135
poproduktívny vek – 65 rokov a viac	1 157	1 766
Počet novorodencov za rok 2022	125	
Počet úmrtí za rok 2022	172	
Štruktúra obyvateľov nad 65 rokov	Muži	Ženy
65 – 69 rokov	473	616
70 – 74 rokov	356	493
75 – 79 rokov	171	301
80 – 84 rokov	105	205
85 – 90 rokov	35	100
90 a viac rokov	17	51

Zdroj: MsÚ Sereď – evidencia obyvateľstva

Graf č.1: Pomer narodených a zomretých v meste Sereď

Zdroj: MsÚ Sereď – evidencia obyvateľstva

Rozdiel medzi počtom živonarodených a zomretých za určitú časovú jednotku určuje prirodzený prírastok obyvateľov. Podľa vzťahu medzi počtom narodených a počtom zomretých môže prirodzený prírastok obyvateľov nadobudnúť kladné hodnoty, ktoré indikujú rast obyvateľstva, alebo nadobúda záporné hodnoty, ktoré zasa poukazujú na prirodzený úbytok obyvateľstva. Zvýšený počet zomretých v roku 2021 a v roku 2022 bol spôsobený pandémiou COVID 19.

V súčasnosti je vo všetkých krajinách sveta badateľný nárast počtu starších ľudí, čo je dôsledok predovšetkým skvalitnenia životosprávy a zdravotnej starostlivosti. Nárast počtu starších ľudí je aj v meste Sereď.

Tabuľka č. 2: Index vitality a index starnutia v meste Sereď

Počet obyvateľov	2018	2019	2020	2021	2022
0 – 14 rokov	2 186	2 183	2 165	2 127	2 074
15 – 65 rokov	11 289	11 042	10 824	10 558	10 323
nad 65 rokov	2 554	2 658	2 775	2 848	2 923
Spolu	16 029	15 883	15 764	15 533	15 320
Index vitality	86	82	78	75	71
Index starnutia	117	122	128	133	141

Zdroj: MsÚ Sereď – evidencia obyvateľstva

Index vitality = počet občanov v predproduktívnom veku/počet občanov poproduktívnom veku x 100

Index starnutia = počet v poproduktívnom veku/počet občanov v predproduktívnom veku x 100

Ako vidieť z tabuľky, globálny problém starnutia populácie je aktuálny aj u nás a s tým súvisí nárast počtu budúcich prijímateľov sociálnych služieb, čo ovplyvní aj rozpočet mesta.

Skupinou obyvateľstva, ktorá je najviac ohrozená chudobou a sociálnym vylúčením sú starí ľudia a osoby s ťažkým zdravotným postihnutím. Títo obyvatelia si obvykle nevedia zvýšiť kvalitu svojho života vlastnou prácou, ktorú nie sú schopní vykonávať z dôvodu veku alebo nepriaznivého zdravotného stavu. Pomoc formou vybraných sociálnych služieb má

nezastupiteľné miesto nakoľko napomáha, aby ľudské potreby a spoločenské roly starších a handicapovaných obyvateľov zostávali čo najdlhšie zachované. Potrebnú pozornosť chce však mesto Sereď venovať aj ďalším cieľovým skupinám: rodinám s deťmi, osobám v nepriaznivých životných situáciách a sociálne odkázaným obyvateľom.

Tabuľka č. 3: Počet poberateľov dávky v hmotnej núdzi a držiteľov preukazu občana s ťažkým zdravotným postihnutím v meste Sereď

Obdobie	Počet poberateľov dávky v hmotnej núdzi	Počet spoločne posudzovaných osôb – dávka v hmotnej núdzi	Počet držiteľov preukazu občana s ŤZP
k 31.12.2018	100	134	747
k 31.12.2019	83	119	784
k 31.12.2020	78	100	810
k 31.12.2021	85	112	799
k 31.12.2022	119	149	805

Zdroj: UPSVaR Galanta

Pomoc v hmotnej núdzi upravuje zákon č. 417/2013 Z.z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov, platný od 1.1.2014. Hmotná núdza je stav, keď príjem členov domácnosti nedosahuje sumy životného minima a členovia domácnosti si nevedia alebo nemôžu prácou, výkonom vlastníckeho práva alebo iného práva k majetku a uplatnením nárokov zabezpečiť alebo zvýšiť príjem. K dávke v hmotnej núdzi sa poskytujú príspevky pomoci v hmotnej núdzi, ktorými sú ochranný príspevok, aktivačný príspevok, príspevok na nezaopatrené dieťa a príspevok na bývanie.

Mesto Sereď poskytuje obyvateľom v hmotnej a sociálnej núdzi jednorazové sociálne dávky. Podmienky poskytovania jednorazových dávok upravuje smernica „Pravidlá poskytovania jednorazových sociálnych dávok“. O výške dávky rozhoduje Komisia sociálna a kultúrna pri MsZ v Sereďi a v rozpočte mesta sú na tento účel vyčlenené finančné prostriedky.

Deti poberateľov dávky v hmotnej núdzi a deti z rodín, ktorých príjem nedosahuje životné minimum mali nárok na dotáciu MPSVR SR na podporu výchovy k stravovacím návykom dieťaťa a podporu výchovy k plneniu školských povinností dieťaťa ohrozeného sociálnym vylúčením. Od 1.5.2023 majú nárok na dotáciu na stravu všetky deti, ktorých rodičia o dotáciu požiadajú.

Tabuľka č. 4: Počet uchádzačov o zamestnanie v meste Sereď

Obdobie	Počet uchádzačov o zamestnanie - spolu	z toho ženy
k 31.12.2018	249	159
k 31.12.2019	266	153
k 31.12.2020	395	229
k 31.12.2021	342	206
k 31.12.2022	314	170

Zdroj: UPSVaR Galanta

Evidovaná miera nezamestnanosti v meste Sereď k 31.12.2022 bola na úrovni 2,64 % ekonomicky aktívneho obyvateľstva. Vzhľadom na dostatok pracovných príležitostí v meste a okolí, je nezamestnanosť na nízkej úrovni.

Najmenšie šance umiestniť sa na trhu práce majú hlavne osoby so zdravotným postihnutím, obyvatelia s nízkou úrovňou vzdelania ale hlavne dlhodobo nezamestnaní, bez pracovných návykov. Kým pre starších ľudí je typické, že nie sú schopní pružne reagovať na zmenu trhu

práce, absolventi škôl majú problém nájsť si svoje prvé zamestnanie kvôli nedostatočnej praxi a obyvatelia s nízkou úrovňou vzdelania zápasia s dopytom po kvalifikovanej pracovnej sile.

2 ANALÝZA POSKYTOVANÝCH SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

Zákon o sociálnych službách definuje v § 2 sociálnu službu ako odbornú činnosť, obslužnú činnosť alebo ďalšiu činnosť alebo súbor týchto činností, ktoré sú zamerané na:

- a) prevenciu vzniku nepriaznivej sociálnej situácie, jej riešenie alebo zmiernenie nepriaznivej sociálnej situácie fyzickej osoby, rodiny alebo komunity,
- b) zachovanie, obnovu alebo rozvoj schopností fyzickej osoby viesť samostatný život a na podporu jej začlenenia do spoločnosti,
- c) zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb fyzickej osoby,
- d) riešenie krízovej situácie fyzickej osoby a rodiny,
- e) prevenciu sociálneho vylúčenia fyzickej osoby a rodiny,
- f) zabezpečenie starostlivosti o dieťa z dôvodu situácie v rodine, ktorá vyžaduje pomoc pri starostlivosti o dieťa.

Nepriaznivá sociálna situácia podľa zákona o sociálnych službách je ohrozenie fyzickej osoby sociálnym vylúčením alebo obmedzenie jej schopnosti sa spoločensky začleniť a samostatne riešiť svoje problémy

- a) z dôvodu, že nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb,
- b) pre svoje životné návyky, spôsob života, závislosť od návykových látok alebo návykových škodlivých činností,
- c) pre ohrozenie jej vývoja z dôvodu jej zdravotného postihnutia, ak ide o dieťa do siedmich rokov veku,
- d) pre ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav,
- e) z dôvodu, že dovŕšila vek potrebný na nárok na starobný dôchodok,
- f) pre výkon opatrovania fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím,
- g) pre ohrozenie správaním iných fyzických osôb alebo, ak sa stala obeťou správania iných fyzických osôb, alebo
- h) pre zotrvávanie v priestorovo segregovanej lokalite s prítomnosťou koncentrovanej a generačne reprodukovanej chudoby,
- i) z dôvodu straty bývania alebo ohrozenia stratou bývania.

Mesto Sereď realizuje sociálne služby a sociálnu pomoc obyvateľom mesta prostredníctvom Oddelenia sociálneho, bytového a rodiny na Mestskom úrade v Sereďi.

V rámci kompetencií, ktoré sú určené v § 80 zákona o sociálnych službách:

- vypracúva, schvaľuje komunitný plán sociálnych služieb vo svojom územnom obvode,
- utvára podmienky na podporu komunitného rozvoja,
- je správnym orgánom v konaniach o odkázanosti na sociálnu službu v zariadení pre seniorov, v zariadení opatrovateľskej služby, v dennom stacionári, o odkázanosti na opatrovateľskú službu,
- vyhotovuje posudok o odkázanosti na sociálnu službu,
- zabezpečuje poskytovanie opatrovateľskej služby,
- zabezpečuje prevádzku Denného centra pre seniorov,
- zabezpečuje prevádzku nocľahárne pre ľudí bez domova,

- poskytuje základné sociálne poradenstvo,
- poskytuje finančný príspevok na prevádzku neverejným poskytovateľom sociálnych služieb,
- vedie v informačnom systéme sociálnych služieb evidenciu fyzických osôb, o ktorých odkázanosti vydalo rozhodnutie a osôb, ktorým bol resp. nebol poskytnutý finančný príspevok,
- vyhľadáva fyzické osoby, ktorým treba poskytnúť sociálnu službu,
- poskytuje štatistické údaje z oblasti poskytovania sociálnych služieb štátnym orgánom sociálnych služieb na účely spracovania štatistických zisťovaní a administratívnych zdrojov.

Okrem týchto kompetencií sociálny referát a referát rodiny zabezpečuje a poskytuje:

- príspevok na stravovanie nepracujúcich seniorov,
- príspevok na sociálny taxík,
- jednorazové sociálne dávky,
- príspevok pri narodení dieťaťa,
- realizáciu projektov a žiadostí o finančný príspevok na získanie mimorozpočtových zdrojov v oblasti sociálnych služieb,
- výkon opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately,
- dotácie MPSVR SR na podporu výchovy k stravovacím návykom dieťaťa a podporu výchovy k plneniu školských povinností dieťaťa ohrozeného sociálnym vylúčením,
- výkon osobitného príjemcu prídavkov na deti a výkon osobitného príjemcu dávok v hmotnej núdzi, na základe rozhodnutie ÚPSVaR,
- dotácie organizáciám III. sektora v sociálnej oblasti na základe odporúčenia Komisie sociálnej a kultúrnej pri MsZ v Sereďi.

2.1 Verejní poskytovatelia sociálnych služieb

Verejným poskytovateľom sociálnych služieb môže byť iba obec, právnická osoba založená alebo zriadená obcou alebo vyšším územným celkom, ktorá poskytuje sociálne služby v zmysle zákona o sociálnych službách a je zapísaná v registri poskytovateľov sociálnych služieb, ktorý vedie vyšší územný celok. V meste Sereď sú verejnými poskytovateľmi sociálnych služieb mesto Sereď a Trnavský samosprávny kraj.

Mesto Sereď je v Registri poskytovateľov sociálnych služieb v zmysle zákona o sociálnych službách na Trnavskom samosprávnom kraji zapísané ako poskytovateľ nasledovných druhov sociálnych služieb:

- *opatrovateľská služba*
- *denné centrum*
- *nocľaháreň*

Druh sociálnej služby	opatrovateľská služba
Rozsah sociálnej služby	neurčitý čas
Forma sociálnej služby	terénna
Sociálna služba poskytovaná od:	1.1.2003
Cieľová skupina	fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách

Opatrovateľská služba je poskytovaná v zmysle § 41 zákona o sociálnych službách a je poskytovaná fyzickej osobe, ktorá

1. je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby podľa zákona o sociálnych službách,
2. je odkázaná na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách podľa zákona o sociálnych službách.

Za poskytovanú opatrovateľskú službu si klient platí úhradu v zmysle všeobecne záväzného nariadenia mesta Sereď č. 1/2009 o úhradách za sociálne služby v znení všeobecne záväzného nariadenia mesta Sereď č. 12/2022 vo výške 2 € za hodinu opatrovateľskej služby. Opatrovateľská služba sa poskytuje v domácnosti klienta v pracovných dňoch v rozsahu minimálne 2 hod. a maximálne 8 hod. denne. Starostlivosť o klientov zabezpečujú kvalifikované opatrovateľky, ktoré sú v pracovnom pomere s mestom Sereď.

Tabuľka č. 5: Počet klientov opatrovateľskej služby a počet opatrovateľov/opatrovateľiek v meste Sereď

Obdobie	Počet klientov opatrovateľskej služby	Počet opatrovateľov/opatrovateľiek
rok 2018	88	51
rok 2019	97	53
rok 2020	94	50
rok 2021	76	38
rok 2022	70	38

Zdroj: MsÚ Sereď

Napriek nárastu počtu starších ľudí, tento fakt sa neodzrkadľuje na vývoji počtu klientov opatrovateľskej služby. Počet klientov opatrovateľskej služby má klesajúci vývoj napriek skutočnosti, že mesto Sereď poskytuje dostupnú opatrovateľskú službu.

Tabuľka č. 6: Počet poberateľov peňažných príspevkov

Obdobie	Počet poberateľov peňažného príspevku na opatrovanie	Počet poberateľov peňažného príspevku na osobnú asistenciu
k 31.12.2018	155	11
k 31.12.2019	153	13
k 31.12.2020	175	12
k 31.12.2021	191	12
k 31.12.2022	207	14

Zdroj: UPSVaR Galanta

Obyvatelia mesta využívajú na zabezpečenie starostlivosti aj peňažné príspevky, ktoré poskytuje Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny. Jedná sa o starostlivosť, ktorú osobám odkázaným na pomoc inej osoby poskytujú blízki príbuzní, alebo osoby žijúce s nimi v spoločnej domácnosti. Táto forma starostlivosti má stúpajúcu tendenciu.

Stále však pretrváva trend umiestňovať osoby odkázané na pomoc inej osoby do zariadení sociálnych služieb, ktoré poskytujú 24 hodinovú starostlivosť.

Druh sociálnej služby	denné centrum
Rozsah sociálnej služby	neurčitý čas
Forma sociálnej služby	ambulantná
Sociálna služba poskytovaná od:	15.12.2009
Cieľová skupina	fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek, fyzické osoby s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom

V dennom centre sa v zmysle § 56 zákona o sociálnych službách poskytujú sociálne služby počas dňa fyzickým osobám, ktoré dovŕšili dôchodkový vek a fyzickým osobám s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom. V roku 2012 prišlo k zlúčeniu členov 2 klubov dôchodcov do jedného Denného centra pre seniorov, ktoré sídli na Jesenského ul. 3015 v Sereďi. V dennom centre je zabezpečený priestor pre vykonávanie záujmovej a kultúrnej činnosti a je tam zapísaných 270 členov. Prevádzka denného centra je financovaná z rozpočtu mesta Sereď.

Druh sociálnej služby	nocľaháreň
Rozsah sociálnej služby	neurčitý čas
Forma sociálnej služby	pobytová (od 15.12. do 15.3. toho-ktorého roku)
Sociálna služba poskytovaná od:	15.12.2021
Cieľová skupina	fyzické osoby v nepriaznivej sociálnej situácii, ktoré nemajú zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb, fyzické osoby, ktoré nemajú zabezpečené ubytovanie alebo nemôžu doterajšie bývanie užívať

V zmysle § 25 zákona o sociálnych službách sa v nocľahárni fyzickej osobe v nepriaznivej sociálnej situácii, ktorá nemá zabezpečené ubytovanie, alebo nemôže doterajšie bývanie užívať:

- a) poskytuje ubytovanie poskytnutím prístrešia na účel prenocovania, sociálne poradenstvo a nevyhnutné ošatenie a obuv,
- b) utvárajú sa podmienky na prípravu stravy, výdaj stravy alebo výdaj potravín a na vykonávanie nevyhnutnej základnej osobnej hygieny.

Mesto Sereď je zaregistrované ako poskytovateľ sociálnej služby v nocľahárni od 15.12.2021. Nocľaháreň je prevádzkovaná mestom na Školskej ul. č. 1 v Sereďi vždy od 15.12. do 15.3. nasledujúceho roku, s kapacitou 10 miest. V zmysle všeobecne záväzného nariadenia mesta Sereď č. 1/2009 o úhradách za sociálne služby si klient za poskytovanie služieb v nocľahárni platí 0,80 € za noc.

Obyvatelia mesta Sereď sú o sociálnych službách informovaní na webovej stránke mesta www.sered.sk v sekcii Služby – Sociálne služby a na webovej stránke Sereďských noviniek www.seredskenovinky.sk. V tlačenej verzii vychádzajú Sereďské novinky mesačne a sú distribuované do domácností obyvateľov mesta.

Trnavský samosprávny kraj je zriaďovateľom Domova dôchodcov a domova sociálnych služieb pre dospelých. Zariadenie poskytuje služby pre klientov od roku 1972.

Domov dôchodcov a domov sociálnych služieb pre dospelých so sídlom na Dolnočepenskej ul. 1620/27 v Sereďi je v Registri poskytovateľov zapísaný ako poskytovateľ nasledovných druhov sociálnych služieb:

- *zariadenie pre seniorov - v zmysle § 35 zákona o sociálnych službách*
- *domov sociálnych služieb - v zmysle § 38 zákona o sociálnych službách*
- *špecializované zariadenie - v zmysle § 39 zákona o sociálnych službách*

Druh sociálnej služby	zariadenie pre seniorov
Rozsah sociálnej služby	neurčitý čas
Forma sociálnej služby	pobytová - ročná
Sociálna služba poskytovaná od:	1.2.2002

Kapacita zariadenia	40
Cieľová skupina	seniori odkázaní na pomoc iných fyzických osôb alebo seniori, ktorí potrebujú sociálne služby z iných vážnych dôvodov

Druh sociálnej služby	domov sociálnych služieb
Rozsah sociálnej služby	neurčitý čas
Forma sociálnej služby	pobytová - ročná
Sociálna služba poskytovaná od:	1.2.2002
Kapacita zariadenia	45
Cieľová skupina	dospelé osoby odkázané na pomoc iných fyzických osôb s rôznym druhom zdravotného postihnutia a ich kombinácie

Druh sociálnej služby	špecializované zariadenie
Rozsah sociálnej služby	neurčitý čas
Forma sociálnej služby	pobytová - ročná
Sociálna služba poskytovaná od:	1.6.2016
Kapacita zariadenia	30
Cieľová skupina	fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a majú zdravotné postihnutie, ktorým je najmä Parkinsonova choroba, Alzheimerova choroba, pervazívna vývinová porucha, skleróza multiplex, schizofrénia, demencia rôzneho typu etiológie, hluchoslepota, AIDS alebo organický psychosyndróm ťažkého stupňa

2.2 Neverejní poskytovatelia sociálnych služieb

Neverejným poskytovateľom sociálnych služieb je každý subjekt, ktorý nie je obcou alebo nie je právnickou osobou zriadenou alebo založenou obcou alebo vyšším územným celkom a poskytuje sociálne služby v zmysle zákona o sociálnych službách.

V Registri poskytovateľov sociálnych služieb, ktorý vedie Trnavský samosprávny kraj sú na území mesta Sereď zapísaní štyria neverejní poskytovatelia sociálnych služieb.

SENIOR CARE SEREĎ, o.z.

Fraňa Kráľ'a 1326/2, Sereď

miesto poskytovania sociálnej služby: Horný Čepeň 4834/130A, Sereď

Druh sociálnej služby	zariadenie pre seniorov Astoria
Rozsah sociálnej služby	neurčitý čas
Forma sociálnej služby	pobytová - ročná
Sociálna služba poskytovaná od:	1.10.2020
Kapacita zariadenia	29
Cieľová skupina	seniori odkázaní na pomoc iných fyzických osôb alebo seniori, ktorí potrebujú sociálne služby z iných vážnych dôvodov

Sociálne služby v zariadení pre seniorov sú poskytované v zmysle § 35 zákona o sociálnych službách. Zariadenie pre seniorov Astoria vzniklo v roku 2020 kvôli možnosti pomôcť šíriť myšlienku pomoci seniorom a ľuďom odkázaným na pomoc inej osoby ale i preto, aby pomohli príbuzným budúcich klientov - prijímateľov sociálnych služieb riešiť veľakrát nezávideniahodnú sociálnu situáciu v rodinách.

TEEN CHALLENGE SLOVAKIA, n.o.

Vážska 1876/38, Sereď

Druh sociálnej služby	domov na pol ceste
Rozsah sociálnej služby	určitý čas
Forma sociálnej služby	pobytová
Sociálna služba poskytovaná od:	9.9.2011
Kapacita zariadenia	4
Cieľová skupina	absolventi resocializačných stredísk a detských domovov

V zmysle § 27 zákona o sociálnych službách sa v domove na polceste poskytuje sociálna služba na určitý čas fyzickej osobe v nepriaznivej sociálnej situácii, ktorá nemá zabezpečené ubytovanie po skončení poskytovania sociálnej služby v inom zariadení, po skončení náhradnej starostlivosti alebo po skončení ochrannnej výchovy. V domove na pol ceste sa

- a) poskytuje ubytovanie na určitý čas, sociálne poradenstvo a pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov,
- b) zabezpečuje rozvoj pracovných zručností a pomoc pri pracovnom uplatnení,
- c) utvárajú podmienky na prípravu stravy, výdaj stravy alebo výdaj potravín, na vykonávanie základnej osobnej hygieny, na upratovanie, pranie, žehlenie a údržbu bielizne a šatstva a na záujmovú činnosť.

Zariadenie poskytuje služby od roku 2007, v Registri poskytovateľov sociálnych služieb bolo zaevidované od roku 2011.

Ing. Ivana Karelová

Hlohovská 777/22, Šúrovce

Detské centrum – jasle Sovička, Garbiarska 3964/58, Sereď

Druh sociálnej služby	zariadenie starostlivosti o deti do 3 rokov veku dieťaťa
Rozsah sociálnej služby	určitý čas
Forma sociálnej služby	ambulantná
Sociálna služba poskytovaná od:	17.2.2023
Kapacita zariadenia	33
Cieľová skupina	rodina s maloletým dieťaťom

V zmysle § 32b zákona o sociálnych službách sa v zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa poskytuje služba na podporu zosúladzovania rodinného života a pracovného života poskytovaním starostlivosti o dieťa do troch rokov veku, ak sa rodič alebo fyzická osoba, ktorá má dieťa zverené do osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu, pripravuje na povolanie štúdiom na strednej škole alebo na vysokej škole, pripravuje na trh práce alebo vykonáva aktivity spojené so vstupom alebo s návratom na trh práce alebo vykonáva zárobkovú činnosť. V zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa sa poskytujú bežné úkony starostlivosti o dieťa, stravovanie a výchova.

Trnavský samosprávny kraj vedie aj evidenciu subjektov, ktoré vykonávajú opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v zmysle zákona č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 305/2005 Z.z.“). V evidencii sú zapísané tieto subjekty:

- Združenie STORM, Kontaktné centrum ZÓNA, sídlo: Nedbalova 540/17, Nitra, pobočka: Ivana Krasku č. 38, Sereď
- Trnavská arcidiecézna charita, pobočka – Novomestská 3022, Sereď
- Teen Challenge Slovakia, n.o., sídlo: Vážska č. 38, Sereď

Združenie STORM a TTADCH vykonávajú opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately na predchádzanie vzniku krízových situácií v rodine v zmysle § 10 zákona č. 305/2005 Z.z. Teen Challenge Slovakia, n.o. zabezpečuje prevádzku resocializačného strediska v zmysle zákona č. 305/2005 Z.z. Cieľovou skupinou sú plnoleté fyzické osoby, ktoré majú problém so závislosťou na alkohole, drogách a patologickom hráčstve. Kapacita resocializačného strediska je 15 klientov.

V meste Sereď sa nachádza aj Centrum pre deti a rodiny (bývalý detský domov), ktorého zriaďovateľom je Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny. Zabezpečujú starostlivosť o deti v štyroch samostatných skupinách, najviac po 10 detí. V roku 2012 boli vybudované dva rodinné domy na Kasárenskej ul. v Sereďi, v ktorých vznikli dve špecializované skupiny pre deti s duševnými poruchami. Disponujú tiež 6 profesionálnymi rodinami, ktoré poskytujú starostlivosť deťom do 6 rokov a majú 2 byty pre mladých dospelých od 18 do 25 rokov, ktoré slúžia na podporu osamostatňovania sa mladých dospelých. V súčasnosti je CDR schopné poskytovať starostlivosť 82 deťom prostredníctvom 57 zamestnancov.

Trnavský samosprávny kraj spustil v roku 2020 bezplatnú službu domáceho tiesňového volania určenú pre samostatne žijúcich obyvateľov na území kraja, známu pod názvom SOS gombík. Trnavská župa zabezpečuje službu prostredníctvom Krajskej inovačnej rozvojovej agentúry a v spolupráci s Asociáciou samaritánov Slovenskej republiky. Službu aktuálne využíva 361 klientov na území kraja, v Sereďi je táto služba poskytovaná 13-tim klientom. Všetky finančné náklady spojené s inštaláciou zariadenia v domácnosti klienta, ako aj služby non-stop dispečingu hradí trnavská župa.

Na území mesta Sereď pôsobia aj ďalšie subjekty – neziskové organizácie, občianske združenia, subjekty v oblasti zdravotníctva, ktorých činnosť je zameraná na sociálnu oblasť a oblasť zdravotníctva:

- Trnavská arcidiecézna charita, Farská charita Sereď – spája dobrovoľníkov, ktorí chcú pomáhať s tými, ktorí pomoc potrebujú. Záštitu nad činnosťou dobrovoľníkov preberá miestny farár. Dobrovoľníci sa angažujú v pomoci ľuďom v núdzi, organizujú a pomáhajú pri zbierkach Trnavskej arcidiecéznej charity, v priestoroch Farskej charity Sereď vydávajú materiálnu a potravinovú pomoc. Miestny dobrovoľníci poznajú situáciu rodín v meste a nasadzujú sa v pomoci tam, kde je to nevyhnutné pri zabezpečovaní základných potrieb.
- Agentúra domácej ošetrovateľskej starostlivosti – sídli na Mestskej poliklinike a zabezpečuje odbornú ošetrovateľskú starostlivosť pre klientov na základe odporúčania lekára.
- ADOS AVENA – súkromný poskytovateľ, sídli na Železničnej ul. Okrem domácej ošetrovateľskej starostlivosti poskytujú aj inovatívne terapie a požíviavajú zdravotnícke pomôcky.

- Klub zdravotne postihnutých – sídli v budove na Novomestskej ul., poskytujú poradenstvo pre zdravotne postihnutých obyvateľov mesta a organizujú rekondično-rehabilitačné pobyty a výlety pre svojich členov.
- Slovenský zväz zdravotne postihnutých detí a mládeže – združujú zdravotne postihnuté deti a ich rodičov, organizujú rekondično-rehabilitačné pobyty v zdravíu prospešnom prostredí.
- OZ POMOCNÍČEK – sídli na Legionárskej a na Čepeňskej ul. a poskytujú odbornú terapiu pre zdravotne postihnuté deti.
- OZ NIKOLKA – sídli na Novomestskej ul. a poskytujú fyzioterapiu pre deti s autizmom a DMO a realizujú pre nich rôzne kultúrne a spoločenské podujatia a bezplatne požičiavajú zdravotnícke pomôcky.
- n.o. Náš domov – sídli v priestoroch Domu kultúry a predmetom ich činnosti je hľadať prácu neaktívnym skupinám obyvateľov.
- KÁLIA – centrum pre deti a matky, ktoré zažívajú domáce násilie. Pomoc poskytujú bezplatne terénou aj ambulantnou formou v rámci trnavského kraja.
- Slovenský skauting, 82. zbor Polaris Sereď – sídli v budove na Školskej ul., sú vzdelávacím združením a pomáhajú pri výchove detí, zapájajú sa aj do potravinových zbierok a charitatívnych projektov.
- Komunita EGIDIO – realizujú terénnu prácu s odkázanými ľuďmi a pôsobia aj na území mesta Sereď.
- KC Priestor – sídli v budove Mestského kultúrneho strediska, je to informačné centrum pre občianske združenia, sieťovanie občianskych združení a pre prácu s mládežou.
- Liga pre duševné zdravie – realizujú projekt „Spoluvorba“ – pomoc ľuďom s poruchami duševného zdravia. Na pôde mestského úradu realizujú stretnutia s obyvateľmi za účelom starostlivosti o duševné zdravie.

V rozpočte mesta Sereď je každoročne vyčlenená finančná čiastka na podporu činnosti tých subjektov, ktoré si v zmysle všeobecne záväzného nariadenia mesta Sereď č. 3/2016 o poskytovaní dotácií z rozpočtu mesta Sereď v znení neskorších nariadení, podajú žiadosť o poskytnutie dotácie a splnia podmienky nariadenia. Z rozpočtu mesta je tiež financované právne poradenstvo, ktoré je bezplatne k dispozícii pre obyvateľov mesta 1 až 2-krát mesačne.

Pri zabezpečení starostlivosti a sociálnych služieb pre obyvateľov mesta spolupracuje mestský úrad s rôznymi subjektmi a poskytovateľmi sociálnych služieb v širšom aj vzdialenejšom okolí. Snahou sociálnych pracovníkov mesta je zabezpečiť každému obyvateľovi mesta adekvátnu starostlivosť, na ktorú je odkázaný.

2.3 Financovanie sociálnych služieb

Mesto Sereď zabezpečuje financovanie v sociálnej oblasti, v ktorej je zahrnuté aj financovanie sociálnych služieb z troch zdrojov:

- rozpočet mesta,
- úhrada od klientov, ktorým je poskytovaná sociálna služba,
- mimorozpočtové zdroje.

Tabuľka č. 7: Príjmy za poskytované sociálne služby v rozpočte mesta Sereď (v €)

Príjmy	2022
Za sociálne služby	72 349

Dotácia na opatrovateľskú službu - projekt	149 178
Spolu	221 527

Zdroj: Záverečný účet mesta Sereď za rok 2022

Za sociálne služby: Príjmy od občanov, ktorým je poskytovaná opatrovateľská služba v domácnosti a sociálna služba v nocľahárni v zmysle zákona o sociálnych službách. Od 1.1.2020 bola výška úhrady za poskytovanie opatrovateľskej služby v zmysle všeobecne záväzného nariadenia mesta Sereď č. 1/2009 o úhradách za sociálne služby v znení neskorších nariadení 1,50 € za hodinu opatrovateľskej služby. Od 1.1.2023 sa prijatím všeobecne záväzného nariadenia č. 12/2022 zvýšila na 2 € za hodinu opatrovateľskej služby. V roku 2022 bola opatrovateľská služba poskytovaná 70 klientom. Klienti nocľahárne platia od 11.3.2009 v zmysle všeobecne záväzného nariadenia mesta Sereď č. 1/2009 úhradu vo výške 0,80 € za noc. Kapacitu 10 lôžok v nocľahárni využilo v roku 2022 priemerne 6 klientov.

Dotácia na opatrovateľskú službu – projekt: V záujme znížiť finančné náklady mesta na zabezpečenie opatrovateľskej služby sa mesto zapája do projektov na podporu opatrovateľskej služby. Od decembra 2021 mesto realizuje projekt s názvom „Poskytovanie opatrovateľskej služby v meste Sereď“ vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci operačného programu Ľudské zdroje, na základe Zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku uzatvorenej medzi mestom Sereď a Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR. Projekt spočíva v poskytovaní domácej opatrovateľskej služby na území mesta Sereď s cieľom podporiť zotrvanie osôb odkázaných na pomoc inej osoby v rodinnom prostredí. Počas trvania projektu sme do rozpočtu mesta získali finančné prostriedky vo výške takmer 280 000 €. Projekt končí v novembri 2023. Sledujeme výzvy a máme záujem zapojiť sa do ďalších projektov na získanie mimorozpočtových zdrojov.

Od 1.1.2023 je mesto Sereď aj poberateľom finančného príspevku na prevádzku nocľahárne. Za I. štvrťrok 2023 bol Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR poskytnutý finančný príspevok vo výške 2 647 €.

Tabuľka č. 8: Výdavky z rozpočtu mesta Sereď – sociálna oblasť (v €)

Výdavky	2022
Opatrovateľská služba	384 550
Denné centrum pre seniorov	6 295
Príspevok na stravovanie	22 338
Jednorazové sociálne dávky a výdavky na zabezpečenie sociálnych pohrebov	4 450
Príspevok pri narodení dieťaťa	11 600
Nocľaháreň	13 694
Dotácie pre mimovládne organizácie	30 000
Iné výdavky v sociálnej oblasti	15 201
Spolu sociálna oblasť	488 128

Zdroj: Záverečný účet mesta Sereď za rok 2022

Opatrovateľská služba: Výdavky na zabezpečenie opatrovateľskej služby – mzdové výdavky, odvody do poisťovní, nemocenské dávky, príspevok na stravovanie. K 31.12.2022 malo mesto Sereď uzatvorený pracovný pomer s 38 opatrovateľkami.

Denné centrum pre seniorov: Výdavky na prevádzku DC pre seniorov, v ktorom bolo v roku 2022 zapísaných 270 členov. Z dôvodu pandémie COVID 19 bola činnosť DC pre seniorov v roku 2022 obmedzená a výdavky boli nižšie, ako sme predpokladali.

Príspevok na stravovanie: V roku 2022 využilo možnosť čerpania príspevku mesačne priemerne 130 nepracujúcich seniorov. Od 1.1.2017 bola výška príspevku na stravovanie

0,60 € na jedno teplé jedlo – obed. Od 1.1.2023 sa výška príspevku zvýšila na 1 € na jedno teplé jedlo. Príspevok sa poskytuje v zmysle smernice „Pravidlá poskytovania príspevku na stravovanie nepracujúcich seniorov“.

Jednorazové sociálne dávky a výdavky na zabezpečenie sociálnych pohrebov:

Jednorazové sociálne dávky sú poskytované formou jednorazovej dávky v hmotnej núdzi a jednorazovej finančnej výpomoci pre občanov, ktorí sa ocitnú v náhlej finančnej núdzi v zmysle smernice „Pravidlá poskytovania jednorazových sociálnych dávok“. V roku 2022 bola jednorazová dávka poskytnutá 18 obyvateľom mesta. V roku 2022 boli vynaložené finančné prostriedky na zabezpečenie 4 pohrebov obyvateľov, ktorých nemal kto pochovať.

Príspevok pri narodení dieťaťa: Príspevok vyplácaný v zmysle § 10 „Zásad hospodárenia a nakladania s majetkom mesta Sereď“ vo výške 200 € na dieťa. V roku 2022 bol príspevok vyplatený pre 58 detí.

Nocľaháreň: Výdavky na zabezpečenie prevádzky nocľahárne – mzdové výdavky odvody do poisťovní, energie, nákup materiálu na prevádzku. V roku 2022 mesto prevádzkovalo nocľaháreň od 1.1.2022 do 15.3.2022 a od 15.12.2022 do 31.12.2022. Prevádzku zabezpečovali 3 zamestnanci.

Dotácie pre mimovládne organizácie: Finančné prostriedky prerozdelené na základe odporúčania Komisie sociálnej a kultúrnej pri MsZ v Sereďi v zmysle všeobecne záväzného nariadenia mesta Sereď č. 3/2016 o poskytovaní dotácií z rozpočtu mesta Sereď v znení neskorších nariadení. V roku 2022 bola dotácia poskytnutá 11 subjektom v sociálnej oblasti.

Iné výdavky v sociálnej oblasti: Výdavky na úhradu sociálnych služieb pre obyvateľov mesta, ktorí majú nedostatočný príjem, na lekársku posudkovú činnosť a na poskytnutie finančného príspevku neverejným poskytovateľom sociálnych služieb, v ktorých sú umiestnení obyvatelia mesta Sereď. V roku 2022 poskytlo mesto finančný príspevok 7 neverejným poskytovateľom, ktorí poskytujú sociálne služby pre 14 obyvateľov mesta.

S účinnosťou od 1.7.2023 bola schválená smernica „Pravidlá poskytovania príspevku na sociálny taxík“. V rozpočte mesta Sereď na rok 2023 je na vyplácanie príspevku vyčlenená čiastka 5 000 €.

Sociálne služby poskytované verejným poskytovateľom sociálnej služby môžu byť v zmysle § 71 zákona o sociálnych službách financované:

- a) z rozpočtu verejného poskytovateľa sociálnej služby,
- b) z úhrad za sociálne služby od prijímateľa sociálnej služby na základe zmluvy o poskytovaní sociálnej služby,
- c) z úhrad ekonomicky oprávnených nákladov spojených s poskytovaním sociálnej služby,
- d) zo štátneho rozpočtu prostredníctvom rozpočtovej kapitoly ministerstva a to z:
 1. finančného príspevku na poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach pre fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby, a pre fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek,
 2. finančného príspevku na poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach krízovej intervencie,
- e) z prostriedkov prijatých na základe písomnej darovacej zmluvy,
- f) z prostriedkov združenia obcí, združenia vyšších územných celkov a združenia osôb,
- g) z výsledku hospodárenia z vedľajšej činnosti, ktorú vykonávajú zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti alebo zakladateľskej pôsobnosti obce alebo vyššieho územného celku s jeho súhlasom,
- h) z príjmu zo sociálneho podniku,
- i) z iných zdrojov.

3 ANALÝZA POŽIADAVIEK PRIJÍMATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

Analýza požiadaviek prijímateľov sociálnych služieb vznikla z analýzy demografických údajov, analýzy ukazovateľov o sociálnom zabezpečení obyvateľov mesta Sereď a poskytovaných sociálnych služieb, analýzy výdavkov na sociálnu oblasť a z dotazníkového zisťovania. Prijímatelia sociálnych služieb boli rozdelení do 3 cieľových skupín:

- RODINY S DEŤMI,
- SENIORI A OSOBY SO ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM,
- OSOBY V NERPIAZNIVÝCH ŽIVOTNÝCH SITUÁCIÁCH A SOCIÁLNE ODKÁZANÍ OBYVATELIA.

Charakteristika problémov jednotlivých cieľových skupín:

RODINY S DEŤMI

Identifikácia problému:

- chýba vyhľadávacia činnosť sociálne slabších rodín s deťmi, ktoré potrebujú pomoc,
- deti zo sociálne slabších rodín nemajú stravovacie návyky,
- nevhodné trávenie voľného času – dlhé trávenie času na sociálnych sieťach, prezeranie internetových stránok s nevhodným obsahom, počítačové hry, dlhé sledovanie televízie a pod.,
- zanedbávanie povinnej školskej dochádzky,
- výskyt sociálno-patologických javov – alkohol u mladistvých a maloletých, užívanie a zneužívanie drog, šikana, gamblerstvo,
- problémy s alkoholom u maloletých a mladistvých,
- zhoršovanie sa sociálnej situácie, rodiny s deťmi sú často na hranici životného minima,
- slabá motivácia pre vzdelávanie detí,
- nedostupnosť bývania pre mladé rodiny.

SENIORI A OSOBY SO ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM

Identifikácia problému:

- chýba vyhľadávacia činnosť občanov odkázaných na sociálnu pomoc,
- zvyšuje sa podiel osamelých seniorov so zdravotným postihnutím,
- je málo informácií o poskytovateľoch sociálnych služieb, formách poskytovaných služieb, prípadne sú pre seniorov finančne nedostupné, najmä pobytové služby,
- nedostatočná spolupráca medzi jednotlivými organizáciami, ktoré sa venujú seniorom v meste,
- neexistujúce a dostupné možnosti pre seniorov a osoby s ťažkým zdravotným postihnutím v oblasti vzdelávania sa,
- prehlbujúca sa chudoba u seniorov s nízkymi dôchodkami,
- chýbajúce možnosti na aktivity pre osoby s ťažkým zdravotným postihnutím a nízka angažovanosť v spoločenských organizáciách,
- nedostatok príležitostí na pracovnú integráciu osôb s ťažkým zdravotným postihnutím,
- absencia dlhodobej sociálno-zdravotnej starostlivosti,
- nie je vyriešená bezbariérovosť všetkých verejných priestorov v meste.

OSOBY V NEPRIAZNIVÝCH ŽIVOTNÝCH SITUÁCIÁCH A SOCIÁLNE ODKÁZANÍ OBYVATELIA

Identifikácia problému:

- skupina občanov, ktorá stratila záujem o prácu a zamestnanie, väčšinou so zdravotnými problémami alebo problémami s alkoholom,
- užívanie a zneužívanie legálnych a ilegálnych drog,
- nízke príjmy cieľovej skupiny,
- absencia možnosti finančne dostupného bývania alebo možnosti vykonať osobnú hygienu,
- násilie v rodinách spojené so závislosťou na alkohole a iných omamných látkach,
- pasivita občanov riešiť svoju sociálnu situáciu,
- narastá skupina občanov, ktorí nevedia hospodáriť s finančnými prostriedkami,
- nie je vybudované prepojenie a presun informácií medzi občanmi, samosprávou, odborníkmi a úradom práce, sociálnych vecí a rodiny.

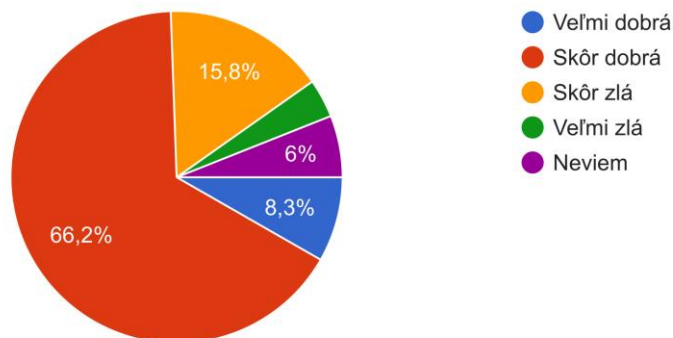
Súčasťou analytickej časti Komunitného plánu sociálnych služieb sú aj výsledky dotazníkového prieskumu v rámci mesta Sereď. Dotazník obsahujúci 14 otázok bol zverejnený v mesiaci máj 2023 na webovom sídle mesta Sereď a Sereďských noviniek a v tlačenej podobe bol k dispozícii na pulte prvého kontaktu na Mestskom úrade v Seredi, v Dennom centre pre seniorov na Jesenského ulici a na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny v Seredi. Celkovo bolo vyplnených a vrátených na spracovanie 133 dotazníkov.

O vyplnenie dotazníka mali viac záujem ženy. Dotazník vyplnilo 72,5 % žien a 20,5 % mužov. Prieskumu sa zúčastnili respondenti prevažne stredoškolského vzdelania s maturitou alebo vysokoškolského vzdelania. 40,9 % respondentov bolo zamestnaných a 40,2 % respondentov boli seniori. 51,2 % respondentov boli poberatelia dôchodku. Tretina respondentov žila v jednočlennej domácnosti, 25% boli manželia žijúci bez detí, 18,9 % respondentov žilo vo viacgeneračnej domácnosti a 13,6% boli rodičia s nezaopatrenými deťmi.

Graf č. 2: Hodnotenie životnej úrovne respondentov

Ako hodnotíte životnú úroveň Vašej domácnosti v kontexte celkovej spokojnosti

133 odpovedí

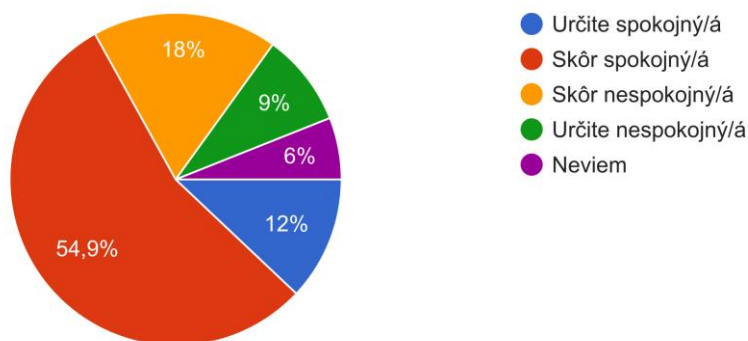
Zdroj: Dotazník o sociálnych službách

74,5 % respondentov hodnotilo životnú úroveň svojej domácnosti ako veľmi dobrú alebo skôr dobrú.

Graf č. 3: Spokojnosť respondentov s kvalitou života v meste Sereď

Ste spokojný/á s kvalitou života v meste Sereď

133 odpovedí

Zdroj: Dotazník o sociálnych službách

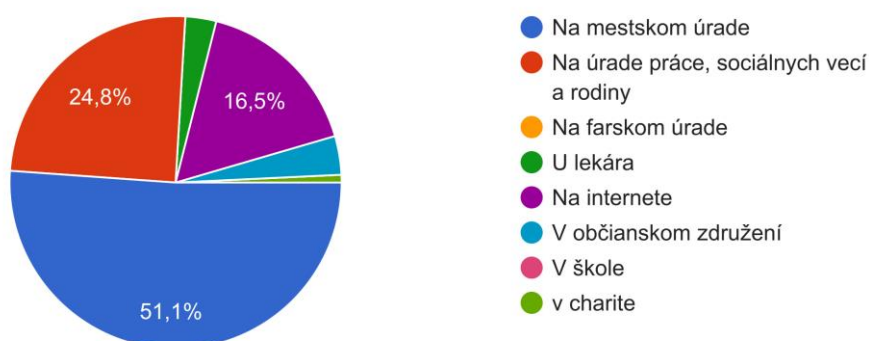
Respondenti, ktorí vyplnili dotazník, väčšinou vyjadrili spokojnosť s kvalitou života v meste Sereď – 66,9 % uviedlo, že je „určite spokojných“ alebo „skôr spokojných“.

Ako svoj súčasný problém respondenti v najväčšej miere označovali problémy zdravotné – 41 % respondentov a problémy sociálne súvisiace s nedostatkom finančných prostriedkov – 23 % respondentov.

Graf č. 4: Zdroje informácií o sociálnych službách a sociálnej pomoci pre respondentov

V prípade, že by ste boli odkázaný na sociálne služby alebo sociálnu pomoc, kde by ste sa snažili získať informácie?

133 odpovedí

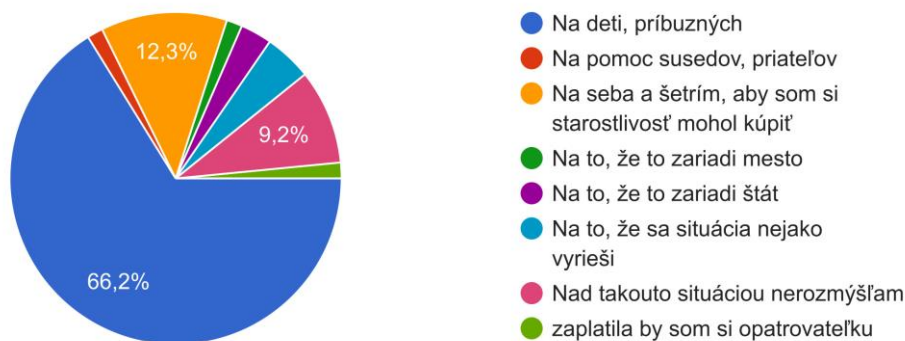
51,1 % respondentov by v prípade odkázanosti na sociálnu službu alebo sociálnu pomoc hľadalo informácie na mestskom úrade, 24,8 % na úrade práce, sociálnych vecí a rodiny a 16,5 % na internete.

Zdroj: Dotazník o sociálnych službách

Graf č. 5: Zdroje pomoci respondentov pri odkázanosti na starostlivosť a pomoc

V prípade, že by ste boli odkázaný na starostlivosť a pomoc, na koho by ste sa spoľahli?

65 odpovedí

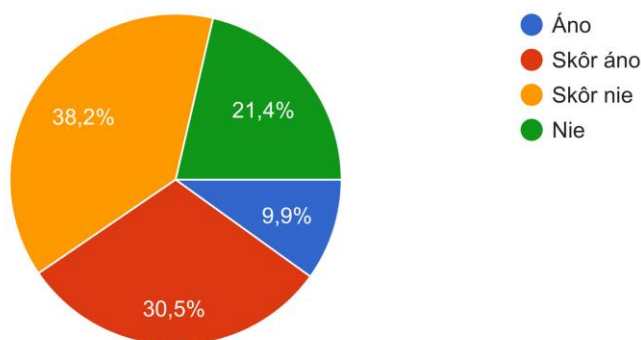
Zdroj: Dotazník o sociálnych službách

Respondenti by sa pri odkázanosti na starostlivosť a pomoc v najväčšej miere spoľahli na svoje deti a príbuzných, kde túto odpoveď označilo až 66,2 %. Iba 12,3 % respondentov sa vyjadrilo, že sa spoliehajú na seba a šetrí si finančné prostriedky, aby si starostlivosť mohli kúpiť. 9,2 % respondentov nad takouto situáciou ani nerozmýšľa.

Graf č. 6: Ochota respondentov platiť úhradu za poskytnuté sociálne služby

Boli by ste ochotný platiť úhradu za poskytnuté sociálne služby v zariadení s celoročným pobytom z úspor alebo z predaja nehnuteľnosti, v ktorej teraz žijete?

131 odpovedí

Zdroj: Dotazník o sociálnych službách

Z odpovede respondentov na otázku: „Boli by ste ochotný platiť úhradu za poskytnuté sociálne služby v zariadení s celoročným pobytom z úspor alebo z predaja nehnuteľnosti, v ktorej teraz žijete?“ vyplýva, že respondenti preferovali neochotu platiť úhradu z úspor alebo z predaja nehnuteľnosti, nakoľko 59,6 % sa vyjadrilo za odpoveď „skôr nie“ alebo „nie“.

Potrebné sociálne služby v meste Sereď podľa požiadaviek respondentov

Tabuľka č. 9: Potrebné sociálne služby v meste Sereď podľa požiadaviek respondentov

P.č.	Druh služby	% respondentov, ktorí označili túto službu za „veľmi potrebnú“ alebo „dost' potrebnú“
1.	Opatrovateľská služba v domácnosti	111
2.	Monitorovací a signalizačný systém na privolanie pomoci (elektronický strážnik)	85
3.	Zariadenie pre seniorov (domov dôchodcov)	84
4.	Prepravná služba (sociálny taxík)	83
5.	Jedáleň pre seniorov (aj počas víkendov a sviatkov)	82
6.	Denné centrum pre seniorov (bývalý klub dôchodcov)	81
7.	Poradenské centrum pre občanov (sociálne a právne poradenstvo)	79
8.	Hospic (pre dlhodobu a ťažko chorých)	77
9.	DSS – denný pobyt – pre dospelých	76
10.	Zariadenie opatrovateľskej služby	74
11.	Sociálne bývanie	72
12.	Požičiavanie zdravotníckych pomôcok	72
13.	Agentúra domácej ošetrovateľskej starostlivosti	72
14.	Domov sociálnych služieb – celoročný pobyt – pre dospelých	71
15.	Krízové centrum pre matky s deťmi (pre obete násillia)	70
16.	Denný stacionár (denný pobyt pre ZŤP občanov príp. seniorov)	70
17.	Domov na pol ceste (po ukončení pobytu v detskom domove alebo po liečbe závislosti)	69
18.	Detské jasle	65
19.	Poradenstvo výchovné a pedagogicko-psychologické	65
20.	Domov pre osamelých rodičov – núdzové bývanie	65
21.	Rehabilitačné stredisko pre osoby so ZŤP	64
22.	Nepretržitá opatrovateľská služba (non-stop)	64
23.	DSS – denný pobyt – pre deti	62
24.	Terénna sociálna práca	62
25.	Nízkoprahové denné centrum pre deti a mládež (poradenstvo, voľnočasové aktivity)	58
26.	Materské centrum (aktivity pre rodičov a deti do 6 rokov)	57
27.	Zariadenie podporovaného bývania (pre ZŤP a seniorov)	57
28.	Nocľaháreň (nocľah pre ľudí bez domova)	53
29.	DSS – týždenný pobyt – pre dospelých	52
30.	Resocializačné stredisko (pre abstinujúcich klientov)	51
31.	Odľahčovacia služba (zastupovanie osôb, ktoré poberajú príspevok za celodenné opatrovanie)	51
32.	Sociálny obchod	48
33.	DSS – týždenný pobyt – pre deti	45
34.	Útulok (dočasné bývanie pre ľudí bez domova)	44

35.	DSS – celoročný pobyt – pre deti	44
36.	Nízkoprahové centrum pre rizikové skupiny obyvateľov (ľudia bez domova, užívatelia drog...)	44
37.	Sprievodcovská služba pre nevidiacich	43
38.	Tlmočnická služba pre nepočujúcich	39
39.	Stredisko osobnej hygieny a práčovne	37

Zdroj: Dotazník o sociálnych službách

Respondenti označili za „veľmi potrebnú“ alebo „dosť potrebnú“ opatrovateľskú službu v domácnosti. Jediným poskytovateľom tejto služby na území mesta je mesto Sereď. Ďalšou veľmi žiadanou službou bol monitorovací a signalizačný systém na privolanie pomoci. Tento systém formou SOS gombíka zabezpečuje Trnavský samosprávny kraj a využíva ho momentálne 10 klientov. 84 % respondentov označilo za „veľmi potrebnú“ alebo „dosť potrebnú“ sociálnu službu zariadenie pre seniorov. V meste Sereď zariadenie s pobytovými službami prevádzkuje Trnavský samosprávny kraj. Kapacita zariadenia pre seniorov je 40 klientov, kapacita domova sociálnych služieb pre dospelých je 45 klientov a kapacita špecializovaného zariadenia je 30 klientov. V súlade s národnými prioritami rozvoja sociálnych služieb prichádza k znižovaniu kapacity novobudovaných zariadení a ich prechod na zariadenia rodinného typu. Mesačné poplatky za pobytové sociálne služby v novovybudovaných zariadeniach sú značné. V okolitých mestách a obciach sa tiež nachádzajú zariadenia pre seniorov, kam v prípade záujmu môžu byť občania nášho mesta umiestnení.

Medzi ďalšie pobytové sociálne služby, ktoré respondenti označili ako potrebné patrí hospic, domov sociálnych služieb, zariadenie opatrovateľskej služby a krízové centrum pre matky s deťmi. Medzi preferované sociálne služby respondenti označili aj prepravnú službu, jedáleň pre seniorov a denné centrum pre seniorov. Tieto služby mesto zabezpečuje prostredníctvom príspevku na sociálny taxík a na stravovanie nepracujúcich seniorov.

Čo sa týka ambulantných služieb, respondenti označili za „veľmi potrebné“ alebo „dosť potrebné“ denný pobyt v DSS pre dospelých, denný stacionár a detské jasle. Detské jasle prevádzkuje Detské opatrovateľské centrum STONOŽKA v budove na Jesenského ul. v Sereďi, v ktorej sídli aj Denné centrum pre seniorov. Táto služba však k 31.8.2023 končí. Ďalšie detské opatrovateľské centrum je prevádzkované na Garbiarskej ul.

Niektoré služby označené v dotazníku ako potrebné realizujú neverejní poskytovatelia sociálnych služieb a združenia tretieho sektora – požičiavanie zdravotníckych pomôcok, domov na pol ceste, detské jasle a Agentúra domácej ošetrovateľskej starostlivosti funguje v rámci Polikliniky Sereď.

4 SWOT ANALÝZA

S - Silné stránky (existujúce atribúty, ktoré pôsobia podporne):

- ustálený počet obyvateľov obce, len mierne klesajúci,
- veľmi nízka miera nezamestnanosti,
- rovnaká dostupnosť poskytovania sociálnych služieb pre všetkých obyvateľov mesta,
- dobrá úroveň sociálnych služieb poskytovaných mestom,
- kvalifikovanosť všetkých opatrovateľiek mesta,
- čerpanie finančných prostriedkov z EÚ fondov na realizáciu opatrovateľskej služby,
- podpora mesta pri realizácii chránených dielní pre osoby so zdravotným postihnutím,
- rozsah a úroveň činnosti združení tretieho sektora, ktoré pôsobia v sociálnej sfére,
- podpora mesta pre združenia tretieho sektora, ktoré pôsobia na území mesta alebo

- poskytujú služby obyvateľom mesta,
- záujem obyvateľov o veci verejné.

W - Slabé stránky (existujúce atribúty, ktoré pôsobia záťažovo):

- nedostatočný počet subjektov zapojených do práce v sociálnej oblasti,
- nekompletná sieť sociálnych služieb, ktorá nefunguje ako systém,
- nedostatok vlastných finančných zdrojov na rozvoj sociálnych služieb,
- zvyšujúce sa finančné náklady na sociálne služby a iné opatrenia v sociálnej oblasti,
- nedostatočné finančné ohodnotenie kvalifikovaných opatrovateliek a ich častá fluktuácia,
- nepostačujúca kapacita zariadenia pre seniorov a domova sociálnych služieb,
- absencia trvalej záchytnej siete pre ľudí bez domova a v krízovej sociálnej situácii,
- obmedzená dostupnosť služieb (časová, obsahová, finančná),
- absencia bezbariérových prístupov na niektorých úradoch a v niektorých častiach mesta – z toho vyplývajúca nemožnosť samostatne vybaviť alebo zúčastňovať sa voľno časových alebo kultúrnych podujatí.

O - Príležitosti (potenciálne atribúty, ktoré môžu pôsobiť podporne):

- možnosť získať finančné prostriedky z domácich aj zahraničných zdrojov na rozvoj sociálnych služieb (štátne fondy, dotácie ministerstva, eurofondy a pod.),
- rastúci záujem o služby poskytované ambulantnou formou,
- prilákajúce neverejných poskytovateľov sociálnych služieb,
- systematickejšie využitie existujúcich možností mestských masmédií pre propagáciu a informovanosť o dianí v sociálnej sfére komunity,
- zintenzívnenie aktivity organizácií tretieho sektora,
- zapájanie subjektov v sociálnej sfére,
- zintenzívnenie cieľenej spolupráce mesta so zástupcami orgánov samosprávneho kraja,
- uplatňovanie princípu subsidiarity.

T - Ohrozenia (potenciálne atribúty, ktoré môžu pôsobiť záťažovo):

- postupné starnutie obyvateľstva,
- postupné znižovanie počtu obyvateľov mesta,
- postupné oslabovanie rodinnej súdržnosti,
- prehľbovanie sociálnych rozdielov,
- značný výskyt sociálno-patologických javov (alkoholizmus, omamné látky, sociálny parazitizmus) v komunite,
- znižovanie kvality života občanov finančnou náročnosťou sociálnych služieb pre klienta,
- nezáujem obyvateľov podieľať sa na spolufinancovaní poskytovaných sociálnych služieb,
- problematické vytváranie medzirezortnej spolupráce odvetví (školsťvo, zdravotníctvo) na komplexnom riešení situácie a potrieb obyvateľov mesta,
- postoje a predsudky zo strany zamestnávateľov pri poskytovaní pracovných príležitostí marginalizovaným a znevýhodneným sociálnych skupinám komunity,
- prehľbovanie sociálnych, ekonomických a vzťahových problémov cieľových sociálnych skupín populácie v komunite,
- zvyšovanie neempatie a radikalizácie obyvateľov na rizikové a marginalizované skupiny obyvateľov.

4.1 Vyhodnotenie SWOT analýzy

Z porovnania pôsobiacich faktorov SWOT analýzy vo všetkých štyroch skupinách je zrejmé, že existuje nerovnováha v pomere rozsahu silných stránok k prvkom a javom, ktoré pôsobia ako slabé stránky. Počet a pôsobenie slabých stránok prevažuje nad silnými. Existencia prvkov a javov príležitostí a ohrození a využitie ich potenciálu či eliminácia ich pôsobenia, je približne rovnaká. Z uvedeného vyplýva, že v prípade, ak by tento jav v komunite dlhodobo pretrvával a neriešil by sa, mohli by nastať negatívne javy:

- Vznik a narastanie sociálneho napätia v komunite obce.
- Pokles alebo strata dôvery obyvateľov komunity v oficiálne orgány obce a ich schopnosť riešiť vzniknuté problémy v sociálnej oblasti.
- Prehlbovanie závislosti komunity – obyvateľov obce v oblasti sociálnych služieb od iných systémov a subjektov stojacich mimo teritoriálny rámec.

Odporúča sa využiť stratégiu WT- kde sa mesto môže zamerať len na minimalizovanie nákladov súvisiacich s poskytovaním sociálnych služieb a čeliť hrozbám, ktoré sú s týmito službami spojené. Odporúča sa v meste zabezpečovať nevyhnutné sociálne služby pre obyvateľov a ostatné služby ponechať iným poskytovateľom v meste Sereď.

Z analytickej časti Komunitného plánu sociálnych služieb mesta Sereď vyplýva, že priemerný vek obyvateľov sa predlžuje a rastie počet občanov, ktorí sú vzhľadom na svoj vek a zdravotný stav odkázaní na pomoc iných, resp. na inštitucionálnu starostlivosť.

5 CIELE A PRIORITY ROZVOJA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

Východiskovým dokumentom pre plánovanie, rozvoj a financovanie služieb vrátane sociálnych služieb na území mesta Sereď je Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Sereď na roky 2015 – 2024. *Pre prioritnú os: Sociálna oblasť a zdravotníctvo* je v PHSR plánovaný cieľ: *Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v meste a zvýšiť ich kvalitu.*

Tento cieľ zabezpečiť prostredníctvom týchto opatrení:

1. Výstavba Domova dôchodcov.
Aktivity: výber vhodnej alternatívy zariadenia zariadenia, vypracovanie technickej dokumentácie, realizácia – výstavba/rekonštrukcia budovy na zariadenie poskytujúce služby.
2. Podporiť vznik nízkoprahového denného centra pre deti a rodinu.
Aktivity: výber vhodnej alternatívy zariadenia zariadenia, vypracovanie technickej dokumentácie, realizácia – výstavba/rekonštrukcia budovy na zariadenie poskytujúce sociálne služby.
3. Výstavba a údržba bytového fondu.
Aktivity: vypracovanie technickej dokumentácie, realizovať výstavbu nájomných bytov s bezbariérovými bytmi pre zdravotne postihnutých občanov, výstavba sociálnych bytov v Sereďi – nadstavba sociálnych bytov na Trnavskej ul.
4. Zriadiť denný stacionár pre seniorov a zdravotne postihnutých.
Aktivity: výber vhodnej alternatívy zariadenia zariadenia, vypracovanie technickej dokumentácie, realizácia – výstavba/rekonštrukcia budovy na zariadenie poskytujúce sociálne služby.
5. Zaviesť monitorovací a signalizačný systém na privolanie pomoci (elektronický strážnik) pre seniorov a zdravotne postihnutých.

- Aktivity: obstaranie a zavádzanie krízovej pomoci cez telekomunikačné technológie, technické a personálne zabezpečenie monitorovania a signalizácie potreby pomoci.
6. Podpora denného centra pre seniorov v Sereď.
Aktivity: finančné zabezpečenie.
 7. Výstavba nocľahárne.
Aktivity: vypracovanie technickej dokumentácie, realizácia – výstavba/rekonštrukcia budovy na zariadenie poskytujúce sociálne služby.
 8. Podporiť služby pre marginalizované skupiny občanov a týrané ženy.
Aktivity: analýza dopytu po uvedených službách, zriadenie chránenej dielne, sociálne zabezpečenie občanov v centrách mesta Sereď, vzdelávanie a integrácia komunity v materských a rodinných centrách, nízkoprahové centrum pre sociálne odkázaných občanov v Sereď, rekondično-integračné pobyty pre zdravotne postihnutých občanov mesta Sereď, rekonštrukcia budovy klubu zdravotne postihnutých v Sereď.
 9. Starostlivosť o seniorov.
Aktivity: poskytovanie opatrovateľskej služby v Sereď, podpora agentúry domácej ošetrovateľskej starostlivosti, prepravná služba pre seniorov a zdravotne postihnutých v meste Sereď.

Cieľom mesta Sereď je zabezpečenie kvality života občanov mesta v oblasti poskytovania sociálnych služieb pre všetky cieľové skupiny (seniori, osoby so zdravotným postihnutím, osoby v nepriaznivých životných situáciách a sociálne odkázaní občania a rodiny s deťmi). K tomu je potrebné posilniť a zefektívniť existujúce sociálne služby a rozšíriť ich o doteraz neexistujúce formy sociálnych služieb.

Koncepcia rozvoja sociálnych služieb na území Trnavského samosprávneho kraja 2021 – 2023 (ďalej len „koncepcia“) je strednodobý rozvojový dokument pre oblasť poskytovania sociálnych služieb a výkon opatrení SPODaSK, v ktorom je v dlhodobej vízii uvedené: *Sociálne služby budú prednostne poskytované v prirodzenom rodinnom prostredí formou terénnej či ambulantnej starostlivosti. Sociálne služby poskytované pobytovou formou budú poskytované v zariadeniach rodinného typu. Jednotlivé zariadenia budú presne profilované z hľadiska diagnóz a iných špecifických skupín prijímateľov sociálnej pomoci. Sieť zariadení sociálnych služieb bude doplnená o zariadenia, v ktorých bude okrem sociálnej starostlivosti poskytovaná aj zdravotná starostlivosť na primeranej úrovni kvalifikovaným personálom.*

Na dosiahnutie vízie sú v koncepcii stanovené tri hlavné ciele:

1. Zvýšenie kvality, kapacity a finančného zabezpečenia existujúcich poskytovateľov sociálnych služieb a subjektov na výkon opatrení sociálno-právnej ochrany detí a sociálnej kurately tak, aby garantovali primerané odbornú starostlivosť a kvalitu života všetkým obyvateľom Trnavského kraja.
2. Rozšírenie siete sociálnych služieb a výkonu opatrení sociálno-právnej ochrany detí a sociálnej kurately, ktoré osobám odkázaným na tieto služby poskytnú potrebnú odbornú starostlivosť.
3. Eliminácia násilia a skvalitnenie monitoringu osôb ohrozených násilím.

K naplneniu cieľov majú prispieť akčné plány, ktoré sú súčasťou koncepcie. Akčné plány sú vypracované pre oblasť poskytovania sociálnych služieb, pre oblasť výkonu opatrení sociálno-právnej ochrany detí a sociálnej kurately a pre oblasť prevencie a eliminácie násilia. Jedným z cieľov akčného plánu pre oblasť poskytovania sociálnych služieb je posilnenie sociálnych služieb so zameraním na seniorov. Jedným z opatrení, ktoré má k tomuto cieľu

prispiet' je zvyšovať povedomie o hodnotách, ktoré spoločnosti prinášajú starší ľudia, podnietiť zodpovedných za tvorbu politík a ďalšie zainteresované subjekty na všetkých úrovniach, aby sa prijímali opatrenia na podporu aktívneho starnutia a podporu solidarity medzi generáciami.

Na základe získaných podkladov z analýzy strategických dokumentov, analýzou východiskovej situácie a názorov občanov a posúdenia budúceho možného vývoja boli navrhnuté pre Komunitný plán sociálnych služieb priority v súlade s regionálnymi a národnými stratégiami.

5.1 Ciele, priority, časový plán a spôsoby vyhodnocovania plnenia Komunitného plánu sociálnych služieb

Strategické vízie mesta Sereď podľa cieľových skupín:

- **RODINY S DEŤMI:** Podpora aktivít smerujúcich k zachovaniu celistvosti rodín, prevencia vzniku nepriaznivých situácií a sociálno-patologických javov, podpora rodín s malými deťmi a rodičov na rodičovskej dovolenke.
- **SENIORI A OSOBY SO ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM:** Dostatok kompletných služieb, ktoré umožnia seniorom zotrvať čo najdlhší čas v ich prirodzenom prostredí a žiť plnohodnotný život. Rozšírenie a skvalitnenie sociálnych služieb, aby seniori mali zabezpečenú pomoc v prípade odkázanosti. Osoby so zdravotným postihnutím v čo najväčšej miere samostatné a nezávislé, vytváranie podmienok pre ich samostatné bývanie, podpora snahy pracovať a aktívne využívať voľný čas.
- **OSOBY V NEPRIAZNIVÝCH ŽIVOTNÝCH SITUÁCIÁCH A SOCIÁLNE ODKÁZANÍ OBYVATELIA:** Predchádzanie krízovým situáciám a sociálnemu vylúčeniu znevýhodnených skupín obyvateľstva, podpora sociálnych služieb krízovej intervencie podpora nízkoprahových centier. Podpora a aktivizácia k stabilizovaniu a k zlepšeniu sociálnej situácie občanov, podpora návratu k štandardnému spôsobu života.

Pre naplnenie cieľov mesta Sereď je potrebné realizovať opatrenia v oblasti rozvoja sociálnych služieb týkajúce sa rozsahu služieb a neustáleho budovania partnerstiev najmä s neverejnými poskytovateľmi sociálnych služieb na území mesta Sereď. Na realizáciu cieľov a priorít v oblasti sociálnych služieb je potrebné vyčleniť finančné prostriedky v rozpočtoch mesta Sereď na budúce obdobia. Určite nie je v možnostiach mesta realizovať tieto zámery len z vlastných rozpočtových zdrojov. Preto je v rámci možností a príležitostí potrebné využívať viaczdrojové financovanie rozvoja sociálnych služieb v meste Sereď.

5.1.1 Ciele a priority cieľovej skupiny RODINY S DEŤMI

Špecifický cieľ	Vytvorenie systému podpory rodín s deťmi.
Opatrenia	Podpora vzniku nízkoprahovej sociálnej služby pre deti a rodinu.
	Podpora vzniku zariadení starostlivosti o deti do 3 rokov veku.
	Podpora vzniku sociálnych služieb zabezpečujúcich starostlivosť o absolventov detských domovov.
	Vzdelávanie a integrácia komunity v materských

	a rodinných centrách.
	Výstavba nájomných bytov.
	Zabezpečenie bytovej výstavby.
	Eliminácia zanedbávania povinnej školskej dochádzky.
	Eliminácia sociálno-patologických javov
Časový horizont realizácie	2024 - 2028

5.1.2 Ciele a priority cieľovej skupiny SENIORI A OSOBY SO ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM

Špecifický cieľ	Podpora zotrvania klienta v prirodzenom prostredí, podpora ambulantných sociálnych služieb a podpora sociálno-zdravotnej starostlivosti
Opatrenia	Poskytovanie opatrovateľskej služby v Sereďi.
	Podpora vzniku zariadenia pre seniorov.
	Podpora vzniku pobytových zariadení komunitného typu (napr. podporované bývanie)
	Podpora vzniku ambulantných zariadení (napr. denný stacionár, rehabilitačné stredisko)
	Podpora vzniku nízkokapacitných zariadení sociálno-zdravotnej starostlivosti.
	Realizácia výstavby nájomných domov s bezbariérovými bytmi pre občanov so zdravotným postihnutím.
	Podpora denného centra pre seniorov.
	Zriadenie chránenej dielne.
	Podpora rekondično-integračných pobytov pre zdravotne postihnutých občanov mesta.
	Podpora agentúry domácej ošetrovateľskej starostlivosti.
	Prepravná služba pre seniorov a osoby so zdravotným postihnutím v meste Sereď.
Časový horizont realizácie	2024 - 2028

5.1.3 Ciele a priority cieľovej skupiny OSOBY V NEPRIAZNIVÝCH ŽIVOTNÝCH SITUÁCIÁCH A SOCIÁLNE ODKÁZANÍ OBYVATELIA

Špecifický cieľ	Zlepšenie životných podmienok ľudí v nepriaznivých životných situáciách.
Opatrenia	Výstavba sociálnych bytov v Sereďi.
	Poskytovanie sociálnych služieb v nocľahárni.
	Poskytovanie špeciálneho sociálneho poradenstva.
	Podpora vzniku nízkoprahového denného centra pre sociálne odkázaných občanov.
	Zriadenie strediska osobnej hygieny.
	Zabezpečovanie bezplatného poskytovania právneho poradenstva pre občanov mesta.
Časový horizont realizácie	2024 - 2028

5.2 Spôsob vyhodnocovania plnenia a podmienky a spôsob zmeny Komunitného plánu sociálnych služieb

Významnú úlohu v procese komunitného plánovania zohrávajú najmä miestni obyvatelia. Od nich sa očakáva, že vyjadria svoje požiadavky vo sfére poskytovania sociálnych služieb, a teda aj komunitného plánovania. Komunitný plán sociálnych služieb sa bude priebežne monitorovať, zodpovedne posudzovať a vytvárať aj jeho finančné zabezpečenie.

Vyhodnocovanie plnenia Komunitného plánu sociálnych služieb:

Subjekt, ktorý vykoná kontrolu	Periodicita vykonania kontroly	Spôsob vykonania kontroly
široká verejnosť	v priebehu platnosti KPSS	Zverejnenie KPSS na webovej stránke mesta, vytvorenie možností kontroly plnenia cieľov a priorít širokou verejnosťou. Pripomienkovanie KPSS e-mailom, osobne na MsÚ alebo písomne na adresu MsÚ.
Komisia sociálna a kultúrna pri MsZ	vždy k 31.12. kalendárneho roku v priebehu platnosti KPSS	Spracovanie Správy o plnení KPSS na oddelení sociálnom, bytovom a rodiny MsÚ na zasadnutie Komisie sociálnej a kultúrnej pri MsZ. Správu vypracuje komunitný tím.
Mestské zastupiteľstvo	1x za 2 roky	Spracovanie Správy o plnení KPSS na rokovaní MsZ. Správu vypracuje komunitný tím.

Podmienky a spôsob zmeny Komunitného plánu sociálnych služieb:

Komunitný plán sociálnych služieb možno meniť:

- ak sa zmenia ciele a priority cieľovej skupiny,
- ak sa získajú finančné prostriedky na konkrétne potreby,
- novými návrhmi na poskytnutie sociálnych služieb.

ZÁVER

Komunitný plán sociálnych služieb mesta Sereď je výsledkom aktívnej spolupráce poskytovateľov sociálnych služieb na území mesta, prijímateľov sociálnych služieb a obyvateľov mesta. Je spracovaný v súlade s Národnými prioritami rozvoja sociálnych služieb a s Koncepciou rozvoja sociálnych služieb na území Trnavského samosprávneho kraja a nadväzuje na Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Sereď.

Komunitný plán sociálnych služieb mesta Sereď na roky 2024 - 2028 prioritne podporuje rozvoj ambulantných sociálnych služieb, sociálno-zdravotnú starostlivosť, zotrvanie seniorov v prirodzenom domácom prostredí, aktívne starnutie, dobrovoľníctvo a monitoring sociálnych a zdravotných potrieb obyvateľov mesta, rodín s deťmi a zlepšenie životných podmienok ľudí v nepriaznivých sociálnych situáciách.

Spracovaním Komunitného plánu sociálnych služieb sa v meste pristúpilo ku komplexnému komunitnému plánovaniu, cieľom ktorého je:

- zmapovanie a vyhodnotenie situácie v oblasti sociálnych služieb v obci,
- naštartovanie systematického a transparentného plánovania rozvoja sociálnych služieb,
- stanovenie a realizácia strategických cieľov a opatrení rozvoja sociálnych služieb obce,
- vytvorenie nástroja pre rozhodovanie manažmentu obce v oblasti sociálnych služieb.

Úspech realizácie strategických cieľov a opatrení stanovených v Komunitnom pláne sociálnych služieb bude podmienený mierou spolupráce dotknutých subjektov a vhodným zabezpečením finančných, materiálnych a personálnych podmienok potrebných na rozvoj sociálnych služieb v meste Sereď. Sme presvedčení, že komunitné plánovanie bude stálou súčasťou praxe a procesov smerujúcich k rozvoju sociálnych služieb na území nášho mesta.

Komunitný plán sociálnych služieb mesta Sereď na roky 2024 - 2028 bol schválený na zasadnutí Mestského zastupiteľstva v Sereďi dňa 16.11.2023 uznesením č. 351/2023.

.....
pečiatka mesta

.....
Ing. Ondrej Kurbel
primátor mesta

ZOZNAM TABULIEK A GRAFOV

Tabuľka č. 1: Počet a štruktúra obyvateľov k 31.12.2022

(zdroj: MsÚ Sereď – evidencia obyvateľstva) 8

Tabuľka č. 2: Index vitality a index starnutia v meste Sereď

(zdroj: MsÚ Sereď – evidencia obyvateľstva) 9

Tabuľka č. 3: Počet poberateľov dávky v hmotnej núdzi a držiteľov preukazu občana s ťažkým zdravotným postihnutím v meste Sereď

(zdroj: ÚPSVaR Galanta) 10

Tabuľka č. 4: Počet uchádzačov o zamestnanie v meste Sereď

(zdroj: ÚPSVaR Galanta) 10

Tabuľka č. 5: Počet klientov opatrovateľskej služby a počet opatrovateľov/ opatrovateliek v meste Sereď

(zdroj: MsÚ Sereď) 13

Tabuľka č. 6: Počet poberateľov peňažných príspevkov

(zdroj: ÚPSVaR Galanta) 13

Tabuľka č. 7: Príjmy za poskytované sociálne služby v rozpočte mesta Sereď

(zdroj: Záverečný účet mesta Sereď za rok 2022) 18

Tabuľka č. 8: Výdavky z rozpočtu mesta Sereď – sociálna oblasť

(zdroj: Záverečný účet mesta Sereď za rok 2022) 19

Tabuľka č. 9: Potrebné sociálne služby v meste Sereď podľa požiadaviek respondentov

(zdroj: Dotazník o sociálnych službách) 25

Graf č. 1: Pomer narodených a zomretých v meste Sereď

(zdroj: MsÚ – evidencia obyvateľstva) 9

Graf č. 2: Hodnotenie životnej úrovne respondentov

(zdroj: Dotazník o sociálnych službách) 22

Graf č. 3: Spokojnosť respondentov s kvalitou života v meste Sereď

(zdroj: Dotazník o sociálnych službách) 23

Graf č. 4: Zdroje informácií o sociálnych službách a sociálnej pomoci pre respondentov

(zdroj: Dotazník o sociálnych službách) 23

Graf č. 5: Zdroje pomoci respondentov pri odkázanosti na starostlivosť a pomoc

(zdroj: Dotazník o sociálnych službách) 24

Graf č. 6: Ochota respondentov platiť úhradu za poskytnuté sociálne služby

(zdroj: Dotazník o sociálnych službách) 24